

PLANUL TERITORIAL PENTRU O TRANZIȚIE JUSTĂ ÎN JUDEȚUL MUREȘ

(conform Anexei II la Regulamentul 1056 / 2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de Instituire a Fondului pentru o Tranziție Justă)

Anexa 1

Informații suplimentare, grafice, tabele și figuri

1. Evoluțiile principalilor indicatori de climă și energie

În ceea ce privește ponderea energiei din resurse regenerabile în consumul brut de energie finală, România a înregistrat la nivelul anului 2017 o pondere de 24%, în creștere față de 17% în anul 2005, cea mai mare evoluție fiind înregistrată în cazul ponderii energiei electrice din surse regenerabile în consumul de electricitate (PNIESC, pag. 151).

În ceea ce privește reducerea cererii de energie, PNIESC (pag. 58) preconizează o reducere lentă a consumului de energie primară și al celui de energie finală în perioada 2020 – 2025, cu scăderi de 2,4% în cazul consumului de energie primară, respectiv de 2,9% în cazul consumului de energie finală. După 2025, economiile de energie vor crește de la 38,4% în 2025 la 45,1% în 2030 pentru consumul de energie primară, respectiv de la 34,0% la 40,4% pentru consumul de energie finală, în raport cu scenariul de referință PRIMES 2007.

Cele mai multe emisii ETS verificateⁱ în 2020 (61,62%) provin din județele Dolj, Gorj, Hunedoara, Mureș, Prahova și Galați. Restul de emisii ETS (38,38%) provin din 35 de județe și din Municipiul București, ceea ce indică o concentrare substanțială a emisiilor în cele șase teritorii menționate.

Din emisiile totale verificate la nivel național în 2020, 25,6% reprezintă emisiile aferente arderii de lignit și cărbune pentru producerea de energie electrică și agent termic în instalațiile Complexului Energetic Oltenia (CE Oltenia) și Complexului Energetic Hunedoara (CE Hunedoara), două companii publice cu operațiuni în județele Dolj, Gorj și Hunedoara. Deși volumul de emisii aferent arderii de cărbune / lignit în instalațiile CE Oltenia și CE Hunedoara s-a ridicat în 2020 la aprox. 8 milioane tone CO₂, acesta a fost cu 66% mai redus față de volumul de emisii din anul 2007, păstrându-se tendința pronunțat descendentă din ultimii 15 ani cauzată, în principal, de implementarea schemei de comercializare a emisiilor de gaze cu efect de seră (grafic 2).

Aceste evoluții predominant pozitive sunt reflectate și la nivelul contribuției diferitelor tipuri de producție de energie electrică la asigurarea necesarului național. Potrivit celor mai recente date publicate de către Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) cu privire la puterea instalată în capacitățile de producție de energie electricăⁱⁱ, în luna aprilie 2022 producția pe bază de cărbune reprezintă 16,68%, iar producția pe bază de gaze naturale, ca un combustibil de tranziție către o industrie energetică decarbonată, reprezintă 15,39% dintr-un mix de energie (grafic 3) în care predomină capacitățile hidroenergetice (35,83%) și regenerabile (24,33%).

2. Coerența PTTJ cu alte strategii relevante

Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018 - 2025

De asemenea, operațiunile vizate de PTTJ sunt coerente cu Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018 - 2025 și de planul de acțiuni aferent, aprobate prin HG nr. 594/2018, prin prioritizarea la finanțare a măsurilor privind crearea și menținerea de locuri de muncă sustenabile din punct de vedere al mediului, a măsurilor de recalificare și actualizarea competențelor în domeniile cu potențial ridicat de generare de locuri de muncă durabile, respectiv în domeniul economiei mediului (protecția mediului, servicii de alimentare cu apă și de canalizare, gestionarea deșeurilor, silvicultură, producția de energie regenerabilă, reabilitare termică). Tranziția către o economie verde și eficientă din punct de vedere

energetic implică în mod evident remodelarea pieței forței de muncă și adaptarea competențelor profesionale la noile provocări economice.

Printre direcțiile de acțiune ale Strategiei naționale pentru locuri de muncă verzi 2018 – 2025 în care se înscriu operațiunile PTTJ se numără: creșterea inovării în firme prin susținerea entităților de inovare și transfer tehnologic în domenii de specializare inteligentă; promovarea și consolidarea inițiativelor antreprenoriale pentru crearea de locuri de muncă verzi, promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice de noi idei și prin stimularea creării de firme noi, inclusiv prin intermediul incubatoarelor de afaceri, formarea și dezvoltarea competențelor verzi.

Coerența PTTJ cu Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2021 – 2027

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2021 – 2027 prevede, printre alte priorități de dezvoltare, necesitatea diminuării efectelor schimbărilor climatice și prevenirea riscurilor naturale. În cadrul acestei priorități sunt menționate acțiunile ce vizează diversificarea / reconversia economică, crearea de noi oportunități de piață, inclusiv sprijinirea investițiilor în tehnologii și procese inovative și ecologice care să contribuie la atenuarea schimbărilor climatice de la nivel regional, acțiuni de împădurire și de gestionare a fondului forestier, precum și alte măsuri care să contribuie la reducerea impactului schimbărilor climatice asupra calității mediului și sănătății populației. În plus, obiectivul creșterii calității mediului în zonele urbane și peri urbane precum și în zone afectate de poluare istorică, prin măsurile strategice de reabilitare a siturilor industriale și a terenurilor contaminate, inclusiv reabilitarea funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate din mediul urban și de refacerea siturilor industriale contaminate, este coerent cu operațiunile PTTJ.

Coerența operațiunilor PTTJ se realizează și în zona de măsurilor active de ocupare și modernizarea pieței muncii, prin direcțiile de dezvoltare a programelor de sprijin antreprenorial, inclusiv al unor persoane aparținând grupurilor dezavantajate, prin inițierea și susținerea unei afaceri în primul an de funcționare, a accesului pe piața muncii a persoanelor din grupurile dezavantajate social și al stimulării reconversiei profesionale a forței de muncă și a perfecționării profesionale. O altă prioritate al nivel regional este modernizarea mecanismului și diversificarea serviciilor de intermediere și plasare a forței de muncă, iar întărirea capacității AJOFM de a defini și actualiza permanent nevoile sectoriale de formare profesională în raport cu procesul dinamic de transformare economică, din PTTJ, se înscrie în această direcție.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030

PTTJ are în vedere obiectivele care vizează creșterea ponderii RES și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor, stimularea economiei digitale și a investițiilor industriale, promovarea unor politici care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, dezvoltarea antreprenoriatul prin start-up-uri, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii.

Obiectivele propuse în PTTJ converg cu direcțiile strategiei, respectiv cu asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor, cu reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptarea sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, cu stimularea economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare. De asemenea, promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin start-up, creativitatea și inovația și intensificarea eforturilor pentru tranziția la o

economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, reziliență la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE sunt direcții de acțiune care încadrează operațiunile PTTJ.

3. Disparități la nivelul teritoriului

Declinul populației

Populația rezidentă a fost în 2019 de 533.064 locuitori. Teritoriul a prezentat o tendință accentuată de scădere de 3,1% în perioada 2012 – 2020 a populației globale, în vreme ce tendința de scădere a populației de vârstă activă a fost în aceeași perioadă de 6,3%ⁱⁱⁱ.

Venituri constant sub media națională și sărăcia energetică

În perioada 2010 – 2020, salariul mediu net a fost sub media națională cu aprox. 10%. În ultimii 4 ani, acesta a fost cu 8% sub media națională^{iv}.

Teritoriul înregistrează o rată a sărăciei energetice de 30% în timpul iernii și de 21% raportat la întregul an^v.

Nivelul șomajului

În decembrie 2021, la nivelul teritoriului erau înregistrați 5.188 de șomeri, dintre care 2.412 femei. Rata șomajului a fost de 2,2% în decembrie 2021 aproape de media națională de 2,69% (Anexa 3, Situația șomajului decembrie 2021). Cu toate acestea, o analiză teritorială a ratei șomajului arată că, în 25 din cele 102 unități administrativ teritoriale, rata șomajului a fost în 2020 peste media națională, iar în 11 dintre ele a depășit 7%.

Ponderea mare a forței de muncă expuse în industrie și nivelul tehnologic modest al producției de bunuri și servicii

Forța de muncă angajată în industrie reprezintă 25,6%, cu o tendință de scădere (-4,1%) în perioada 2008 – 2019^{vi}. În ceea ce privește nivelul tehnologic al producției de bunuri la nivel județean, în 2019, tehnologia înaltă a fost utilizată în 6,51% din totalul producției, iar tehnologia mediu înaltă a fost utilizată în 39,19% din producție. Pe de altă parte, serviciile bazate pe cunoaștere, inclusiv cercetare-dezvoltare, au o pondere de aprox. 12,3% în serviciile furnizate la nivelul județului. Tehnologia înaltă este prezentă în special în industria farmaceutică, reprezentată de 7 companii în 2019 și în cea optică.

Insuficienta dezvoltare a capacităților de producție de energie regenerabilă

Conform ultimelor date publicate de către Transelectrica^{vii} în mai 2020, în județul Mureș, capacitatea de producție de energie fotovoltaică în funcțiune (*puteri cu PIF, conform emitenți*) cumula doar 35,04 MW, respectiv 2,53% din întreaga capacitate instalată de energie fotovoltaică.

4. Întreprinderi mari

Având în vedere numărul semnificativ de locuri de muncă estimate a fi pierdute (aprox. 2250) ca urmare a procesului de tranziție la neutralitatea climatică, relevat de studiul realizat de către Frankfurt School of Finance and Management finanțat prin Programul de Sprijin pentru Reforme Structurale al UE, se

impune analiza măsurii în care locurile de muncă generate prin sprijinirea sectorului IMM ar fi suficiente pentru compensarea pierderilor modelate.

Un cadru de referință obiectiv și realist privind potențialul operatorilor economici mici și mijlocii din județ de a valorifica oportunitățile locale de dezvoltare prin accesarea surselor de finanțare care vor fi disponibile din POTJ, complementar celor din alte programe, este dat de analiza implementării investițiilor de sprijinire a competitivității microîntreprinderilor și a productivității IMM finanțate prin Programul Operațional Regional (POR) 2014 – 2020.

În cadrul apelurilor de proiecte aferente priorităților POR 2.1 (microîntreprinderi) și 2.2 (investiții productive) au fost depuse în medie / an, un număr de 62 cereri de finanțare, față de o medie națională de 54 proiecte depuse / județ, din care au fost contractate 41, față de o medie națională de 25 proiecte contractate / județ. Diferența dintre proiectele depuse și proiectele contractate este un rezultat al procesului competitiv de alocare a fondurilor în apeluri de proiecte la nivel național cu o alocare insuficientă pentru a acoperi necesarul de finanțare foarte mare al sectorului. Prin urmare, în contextul unui apel de proiecte restrâns la aria teritoriului, toate proiectele depuse ar putea fi selectate la finanțare și genera locuri de muncă în situația îndeplinirii cerințelor de calitate a cererii de finanțare și a condițiilor aplicabile de ajutor de stat. În acest scenariu, se poate aprecia că numărul mediu de proiecte de dezvoltare a microîntreprinderilor și a IMM-urilor productive care ar putea fi contractat pe an la nivelul județului este de 62, dintre care 42 ar fi microîntreprinderi. Numărul mediu de locuri de muncă estimate a fi create / microîntreprindere în proiectele finanțate prin POR 2014 – 2020 în județul Mureș este de 4,09.

Numărul mediu de locuri de muncă estimate a fi create prin investițiile productive în IMM – uri în județul Mureș este de 1,99 / IMM (media pe anii 2019 – 2020 a indicatorului Număr mediu de persoane nou angajate în IMM-urile din regiunea Centru, conform Cărții Albe a IMM-urilor, ediția 2021, elaborată de către Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR). Dar, trebuie ținut cont și de faptul că, la nivel național, în conformitate cu ultimele analize disponibile din Cartea Albă a IMM-urilor, în 2019, cea mai mare proporție a firmelor (86%) au încadrat în muncă mai puțin de 5 persoane, 8,40% dintre unitățile economice au angajat între 5 și 10 salariați, 4% dintre entități au crescut personalul cu 11-20 de salariați și 1,60% din companii au înregistrat peste 20 de noi angajați. În anul 2019 au fost angajate, în medie, pe întreprindere 2,33 persoane, în vreme ce 1,27 persoane au părăsit, în medie, întreprinderile, rezultând un spor mediu de 1,06 salariați pe IMM. În 2020, din cauza impactului negativ al pandemiei Covid-19, au fost încadrați în medie, 1,65 noi salariați și au plecat din firme, în medie, 1,64 persoane, variația medie a personalului fiind de 0,01 angajați pe întreprindere.

Astfel, potențialul de generare de locuri de muncă în județ prin intervenții FTJ de sprijinire a microîntreprinderilor și prin investiții productive în IMM-uri, calculat pe baza situației implementării POR 2014 – 2020, coroborată cu indicatorii evoluției angajărilor în cadrul sectorului IMM din România, este de 231 de locuri de muncă pe an. Este de menționat că analiza ia în calcul și faptul că, în conformitate cu

regulile ajutorului de stat exceptat de la notificare, bugetul mediu anual al ajutorului regional acordat pentru investițiile productive în IMM-uri nu poate depăși 150 milioane euro. Aceasta înseamnă că, într-o perioadă de 6 ani (2024 – 2029), FTJ, prin investițiile în IMM, ar putea crea în județ un număr de aprox. 1384 locuri de muncă, un număr insuficient pentru a compensa pierderile modelate.

Rezultatul analizei realizate la nivel județean este corelat și cu Raportul privind evaluarea intervențiilor POR 2014 – 2020, Axa Prioritară 2, Competitivitatea Întreprinderilor Mici și Mijlocii 2019. Potrivit acestuia, în toate interviurile susținute și discuțiile de grup cu beneficiarii de finanțare și reprezentanții Agențiilor de Dezvoltare Regională (ADR), s-au dat exemple despre cazurile în care achiziția de echipamente și tehnologie a condus implicit la mecanizarea / automatizarea fluxurilor de producție. Acest aspect nu a contribuit la crearea de noi locuri de muncă, dar unitățile de producție funcționează cu rezultate bune, randamente superioare, cu impact asupra reducerii costurilor de producție, ceea ce face întreprinderile mai competitive. Opiniile colectate conduc către constatarea că înlocuirea cu echipamente și tehnologii noi, moderne, este de natură să conducă la pierderea de locuri de muncă. În schimb, alinierea tehnologică conduce la necesitatea de a angaja, recalifica sau perfecționa forța de muncă de înaltă pregătire și calificare (pag. 33).

Având în vedere necesitatea demonstrată mai sus privind potențialul limitat de crearea de locuri de muncă doar prin investiții la nivelul IMM-urilor, la nivelul teritoriului au fost identificate o serie de activități economice care contribuie la tranziția către o economie a Uniunii neutră din punct de vedere climatic până în 2050 și la atingerea Țintelor de mediu aferente și care prezintă potențial de dezvoltare în județ la nivelul unor întreprinderi mari:

- Fabricarea bateriilor reîncărcabile, a ansamblurilor de baterii și a acumulatorilor pentru transporturi, a materialelor active pentru baterii, celulelor de baterii, carcase și componente electronice, precum și reciclarea bateriilor uzate;
- Fabricarea hidrogenului și a combustibililor sintetici pe bază de hidrogen, a echipamentelor pentru producerea și utilizarea hidrogenului, precum și a instalațiilor care stochează hidrogen și îl returnează ulterior;
- Fabricarea de echipamente pentru eficiența energetică a clădirilor cum ar fi pompe de căldură, ferestre, uși, sisteme de pereți exteriori, sisteme de acoperișuri, produse izolante, aparatură electrocasnică ce se încadrează în cele mai des utilizate două clase de eficiență energetică, sisteme de încălzire a incintelor, sisteme de apă caldă menajeră și sisteme de răcire / de ventilație care se încadrează în cele mai des utilizate două clase de eficiență energetică, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1369 și cu actele delegate adoptate în temeiul regulamentului respectiv;
- Fabricarea de tehnologii din domeniul energiei din surse regenerabile, tehnologii cu emisii reduse de dioxid carbon pentru transporturi, altor tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon;
- Fabricarea biogazului și a biocombustibililor destinați utilizării în transporturi, precum și a biolichidelor;

- Producerea de energie electrică din combustibili gazoși și lichizi nefosili din surse regenerabile cum ar fi gunoii de grajd, deșeurile agricole și hidrogen;
- Sortare și prelucrarea fluxurilor de deșeuri nepericuloase colectate separat în scopul transformării în materii prime secundare, care implică reprocesarea mecanică, însă nu în scopul rambleierii.

În procesul de elaborare a planului teritorial, a fost exprimat interesul din partea mai multor investitori în ceea ce privește dezvoltarea de mari unități de producție în domeniile de mai sus sau în domeniile conexe sau care pot contribui la dezvoltarea durabilă a acestora. Având în vedere stadiul incipient al pregătirii investițiilor respective, în acest moment planul nu identifică o listă orientativă a operațiunilor și întreprinderilor care ar urma să beneficieze de sprijin. Pe măsură ce planurile de investiții se vor definitiva, autoritățile responsabile vor propune includerea în plan a întreprinderilor respective cu prezentarea liniilor de producție vizate, însoțite de estimarea numărului de locuri de muncă propuse a fi create.

5. Sinergiile și complementaritatea cu alte programe și PNRR

Sinergiile și complementaritatea PTTJ cu investițiile din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

Din perspectiva contribuției la atenuarea efectelor tranziției la nivelul teritoriului, PNRR este planul național cu cel mai ridicat nivel de convergență cu PTTJ. Astfel, strategia teritoriului de accesare a oportunităților de finanțare din PNRR vizează prioritar investițiile din domeniile educației și sănătății, în vederea facilitării accesului populației la asistență medicală primară (cu precădere în mediul rural), combaterii abandonului școlar prin dezvoltarea infrastructurii educaționale, inclusiv pentru învățământul profesional și tehnic, și adaptării ofertei educaționale pentru meseriile digitale ale viitorului. Alături de acestea sunt vizate investițiile în construcția / reabilitarea de clădiri care să deservească copiii aflați în situații de risc de separare de familie, dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități, pentru protecția grupurilor vulnerabile aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, precum și construcția de locuințe pentru tineri, profesori și medici.

Sub raportul coerenței investițiilor propuse pentru mediul de afaceri, prin PNRR vor fi acordate împrumuturi garantate pentru dezvoltarea productivă, comercială, digitalizarea și internaționalizarea IMM-urilor și a întreprinderilor mari din întreaga țară, în vreme ce investițiile PTTJ vizează crearea / extinderea / diversificarea / reconversia unităților de producție de bunuri și / sau servicii din județ, care să conducă la crearea și menținerea de locuri de muncă sustenabile din punct de vedere al mediului.

În ceea ce privește mobilitatea urbană durabilă, investițiile PNRR au ca obiectiv transportul intraurban, în timp ce PTTJ sprijină transportul public inter-urban în vederea conectării zonelor defavorizate / izolate cu principalele aglomerări urbane din județ pentru asigurarea accesului la programe de formare profesională și oportunități de angajare.

Cu privire la reziliența energetică a serviciilor publice, PNRR sprijină reabilitarea termică a clădirilor destinate serviciilor publice, dar alocarea indicativă aferentă județului de aprox. 37,5 mil. euro (fără supracontractare) este limitată, în timp ce PTTJ investește în capacități de mici dimensiuni de producție și

stocare de energie regenerabilă, inclusiv rețelele de transport aferente, pentru alimentarea cu energie regenerabilă necesară serviciilor publice esențiale derulate în cadrul școlilor, spitalelor, căminelor de bătrâni, creșelor, centrelor sociale, centrelor de formare profesională, etc. Similar, în ceea ce privește combaterea sărăciei energetice, prin PNRR sunt finanțate măsurile de eficiență energetică pentru clădirile multifamiliale, în timp ce PTTJ vizează crearea de prosumatori prin instalarea de panouri fotovoltaice / fototermice la nivel de gospodărie.

De asemenea, dezvoltarea prin PNRR a rețelei de servicii de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice (construirea de centre de zi de asistență și recuperare și unități de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice), precum și investițiile în infrastructura medicală (reabilitarea, modernizarea și dotarea cabinete de asistență medicală primară cu facilități de screening, caravanele medicale care vor putea derula activități de screening mamar și cervical, crearea și modernizarea centrelor comunitare integrate) vor sprijini dimensiunea socială a operațiunilor PTTJ. Astfel, pentru aceste investiții sunt incluse în cadrul PNRR criterii de prioritizare a mediul rural și din urbanul mic (inclusiv zone marginalizate / defavorizate și inclusiv pentru zonele defavorizate cu populație majoritar romă sau comunități rome, după caz).

Sinerghiile și complementaritatea PTTJ cu Programul Operațional Regional Centru (POR) 2021-2027

De asemenea, din perspectiva regională, POR Centru este programul operațional cu cel mai ridicat nivel de sinergie și complementaritate cu PTTJ. Astfel, măsurile / operațiunile promovate de cele două documente strategice sunt complementare, în special în ceea ce privește promovarea transferului tehnologic, susținerea digitalizării în întreprinderi, creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă, structuri de sprijin pentru dezvoltare IMM, dezvoltarea competențelor și abilităților pentru specializare inteligentă la nivelul IMM, renovarea fondului construit regional (clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private) și măsuri de sprijin ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie, conectivitatea la nivel regional și reabilitarea și revitalizarea integrată a spațiilor publice urbane. Dimensiunea socială de formare profesională pentru persoanele afectate direct/indirect de procesul de tranziție la neutralitatea climatică nu este vizată de programul operațional.

Măsurile promovate de PTTJ sunt, în principal, integrate, interconectând dimensiunea economico-productivă cu aspecte legate de economia circulară, de integrarea rezultatelor cercetării în activitatea întreprinderilor și de crearea de locuri de muncă durabile, într-un context teritorial mai restrâns, puternic afectat de procesul de tranziție la neutralitatea climatică și/sau de necesitatea de adaptare la procesul de decarbonare a industriei.

În contextul tranziției la neutralitatea climatică, în teritoriul vizat, PTTJ sprijină cultura antreprenorială pentru crearea de start-up și de incubatoare/acceleratoare de afaceri, precum și alte structuri de sprijinire a afacerilor. Investițiile în vederea asigurării/creșterii eficienței energetice și măsurile pentru utilizarea unor surse regenerabile de energie sunt complementare cu cele aferente PTTJ unde sunt vizate proconsumerii și reziliența energetică a serviciilor publice de pe teritoriul vizat.

Coordonarea procesului de evitare a dublei finanțări de respectarea cumulului ajutoarelor de stat aplicabile și/sau de analiză a întreprinderilor legate/partenere se va realiza la nivelul liniei de finanțare, prin criterii de diferențiere a investițiilor stabilite la nivelul ghidurilor specifice și respectiv prin criterii procedurale de verificare.

Sinerghiile și complementaritatea PTTJ cu Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO) 2021-2027

Măsurile de ocupare din POEO sunt convergente cu operațiunile PTTJ, luându-se în considerare investițiile privind modernizarea instituțiilor pieței muncii, pentru îmbunătățirea instrumentelor și mecanismelor monitorizare piața muncii, pentru integrarea activă a categoriilor dezavantajate pe piața muncii, pentru păstrarea locurilor de muncă în activitățile /sectoarele economice afectate de probleme sistemice, pentru promovarea economiei sociale și a antreprenoriatului, inclusiv a celui social, pentru învățarea pe tot parcursul vieții prin extinderea / diversificarea oportunităților de formare. Investițiile aferente POEO au o dimensiune generală, în timp ce PTTJ vizează nevoia de formare și / sau reconversie profesională rezultată din procesul de tranziție la neutralitatea climatică, în teritoriul vizat.

Sinergiile și complementaritatea PTTJ cu Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 2021-2027

În cadrul POCIDIF se are în vedere sprijinirea activității consorțiilor de inovare formate din organizații de cercetare cu expertiză și experiență în domeniul CDI, a huburilor de inovare pentru proiecte de cercetare și transfer tehnologic. POCIDIF finanțează operațiuni complementare cu PTTJ prin continuarea și extinderea acceleratoarelor de afaceri, creând și încurajând companii inovatoare care să atragă ulterior finanțări de la celelalte fonduri de capital sau chiar de la investitori strategici. Astfel, POCIDIF prevede dezvoltarea unui instrument financiar de tip capital de risc combinat cu grant pentru acceleratoare, seed și scale-up. PTTJ se diferențiază de POCIDIF prin dimensiunea socială și teritorializată a operațiunilor sprijinite și prin tipul de finanțare acordată - grant. De asemenea, mecanismul de evitare a dublei finanțări descris mai sus va fi aplicabil și în acest caz.

Cu privire la investițiile în IMM, POCIDIF are în vedere atât stimularea accesului la finanțare a întreprinderilor, precum și digitalizarea acestora, însă prin utilizarea instrumentelor financiare combinate cu grant, în timp ce PTTJ utilizează granturi pentru creșterea capacității productive a IMM și crearea de locuri de muncă.

Sinergiile și complementaritatea PTTJ cu Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) 2021-2027

Investițiile finanțate prin POIDS sunt sinergice și complementare cu operațiunile aferente PTTJ în ceea ce privește sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale, de ocupare și de sănătate, combaterea abandonului școlar, incluziune socială, pregătirea / dezvoltarea competențelor în domeniile de specializare inteligentă, antreprenoriat, tranziție industrială etc, a resursei umane din cadrul întreprinderilor.

Sinergiile și complementaritatea PTTJ cu Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) 2021-2027

Investițiile finanțate prin PODD sunt coerente și complementare cu operațiunile PTTJ în special prin prioritatea legată de protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate, în special prin sprijinirea procesului de inventariere și investigare preliminară și detaliată a siturilor potențial contaminate (dezvoltarea unei baze de date și a unei platforme GIS care să permită actualizarea permanentă a acestora). Prin PTTJ se are în vedere reducerea poluării și generarea de locuri de muncă durabile prin reintroducerea în circuitul economico-socio-cultural a siturilor dezafectate rezultate din declinul și / sau transformarea unor sectoare economice în teritoriul vizat, cu respectarea principului *poluatorul plătește*.

Toate aceste programe vin în completarea acțiunilor vizate prin PTTJ, asigurând măsuri de sprijin adiacente, care să contribuie la atenuarea impactului socio-economic al tranziției și să răspundă în același timp nevoilor locale.

6. Pilonii II și III

Pentru atingerea obiectivelor planului, este esențială sprijinirea sectorului IMM. În cadrul Pilonului 1, acest sprijin va consta în acordarea de granturi prin scheme de ajutor regional, la intensitatea maximă permisă pentru județele de tranziție justă. Această măsură va fi completată de posibilitatea de accesare a împrumuturilor rambursabile care vor fi disponibile în cadrul Pilonului 2 Schema dedicată tranziției juste a Programului InvestEU.

Împrumuturile în cadrul Pilonului 2 vor fi acordate pe baza cererii adresate partenerului de implementare, direct (de ex. Banca Europeană de Investiții, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare sau Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei) sau prin intermediarii financiari (ex. bănci) care vor fi selectați de partenerul de implementare.

Din perspectiva complementarității operațiunilor, pilonul 1 are ca obiectiv principal crearea de locuri de muncă durabile în activități productive de bunuri și servicii, în timp ce pilonul 2 are ca obiectiv principal creșterea nivelului de intensitate tehnologică a economiei județului și se adresează întreprinderilor a căror situație financiară permite rambursarea împrumuturilor. Având în vedere faptul că durata de implementare a unei investiții inițiale este în medie de 24 luni, dar nu mai mult de 36 de luni, întreprinderile sprijinite în cadrul pilonului 1, care au implementat cu succes proiectul, ar putea continua dezvoltarea prin accesarea de împrumuturi în cadrul Pilonului 2.

În ceea ce privește întreprinderile mari, în cadrul Pilonului 1 este predominant obiectivul de ocupare a forței de muncă. Astfel, se are în vedere sprijinirea activităților productive care contribuie la favorizarea tranziției la neutralitatea climatică și care creează un număr semnificativ de locuri de muncă durabile și cu un nivel de salarizare atractiv. În paralel, finanțarea rambursabilă aferentă pilonului 2 va sprijini investiții viabile din punct de vedere economic, în special ale sectorului privat, care răspund preponderent altor nevoi precum cele de stimulare a cercetării și realizarea de transferuri tehnologice, de eficientizare energetică a proceselor economice, încorporarea energiei RES în procesele productive, reducerea intensității energetice a întreprinderilor și altor nevoi similare sau conexe și care pot fi implementate printr-un produs financiar în cadrul celor patru componente ale Programului InvestEU.

Acțiunile ar putea, de asemenea, viza investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor, reabilitarea și reconversia acestora cu accente pe reabilitarea siturilor industriale contaminate și degradate și reintroducerea lor în circuitul economic prin crearea de parcuri industriale, păduri urbane, uzine de panouri fotovoltaice, investiții în turismul sustenabil și endogen cu potențial de creștere, investiții în activități de cercetare, inovare și promovarea transferului de tehnologii avansate (parteneriate cu universitățile și institutele de cercetare din județ și regiune) pentru dezvoltarea de centre de cercetare, producție și stocare a energiei regenerabile și producția de hidrogen sau investiții în dezvoltarea de tehnologii și infrastructură pentru energie verde accesibilă, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, eficiență energetică și energie regenerabilă precum și energie eoliană și panouri fotovoltaice.

Platforma de consiliere în materie de investiții în cadrul programului InvestEU va acționa ca punct de primire a cererilor de sprijin consultativ pentru orice proiect din cadrul pilonilor 2 și 3 ai MTJ. Asistența tehnică va fi adaptată în funcție de nevoile promotorilor proiectelor, contribuind și la îmbunătățirea capacității administrative a acestora. Aceasta poate acoperi următoarele etape: identificarea, pregătirea,

dezvoltarea, structurarea, achiziționarea și implementarea proiectelor, precum și creșterea capacității promotorilor de proiecte de a pregăti proiecte în teritoriile respective.

În ceea ce privește Pilonul 3 – Facilitatea de împrumut pentru sectorul public (FISP), care oferă finanțări rambursabile din partea BEI (în calitate de partener financiar), combinate cu un element de sprijin nerambursabil din partea Comisiei Europene (prin Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu – CINEA), proiectele aflate în analiză / pregătire la nivelul autorităților publice ar putea viza investiții în toate tipurile de infrastructuri publice, energie și transporturi, rețele de termoficare, eficiența energetică, inclusiv renovarea și transformarea clădirilor, dar și infrastructuri sociale și de sănătate.

În plus, FISP va oferi sprijin consultativ pentru pregătirea, dezvoltarea și implementarea proiectelor eligibile și, dacă este necesar, inclusiv sprijin pentru pregătirea proiectelor înainte de depunerea cererii prin Platforma europeană de consiliere în materie de investiții în cadrul programului InvestEU (InvestEU Advisory Hub). Accesarea acesteia se face direct de către promotorul proiectului prin contactarea BEI, iar autoritățile publice centrale pot facilita consultările prealabile.

7. Investiții pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici

Aproximativ 6% (1,73 milioane tone CO₂) din emisiile verificate în România în 2020 provin din activitatea de producție de îngrășăminte, bazată pe obținerea amoniacului din gaz natural, realizată la nivelul combinatului din Târgu Mureș. Combinatul, care asigură, în prezent, aprox. 2149 de locuri de muncă, realizează o activitate esențială pentru agricultura și securitatea alimentară a României, având în vedere faptul că îngrășămintele produse în Mureș sunt utilizate în aproximativ 50% din fermele convenționale din țară.

Regulamentul 447 / 2021 stabilește pentru produsul amoniac valoarea de referință de 1,570 tone CO₂ / tona de produs pentru alocarea cu titlu gratuit a certificatelor de emisii pentru perioada 2021-2025.

Pentru perioada 2022 – 2027, compania a planificat implementarea unor măsuri complexe de reducere a emisiilor care includ captura și utilizarea carbonului prin utilizarea dioxidului de carbon în carbonatul de calciu, captura și îmbutelierea de carbon pentru utilizare în industria alimentară, creșterea eficienței energetice a instalațiilor de producere a amoniacului Ammonia 3 și Ammonia 4, precum și captura și utilizarea carbonului prin sechestrarea carbonului în melamină.

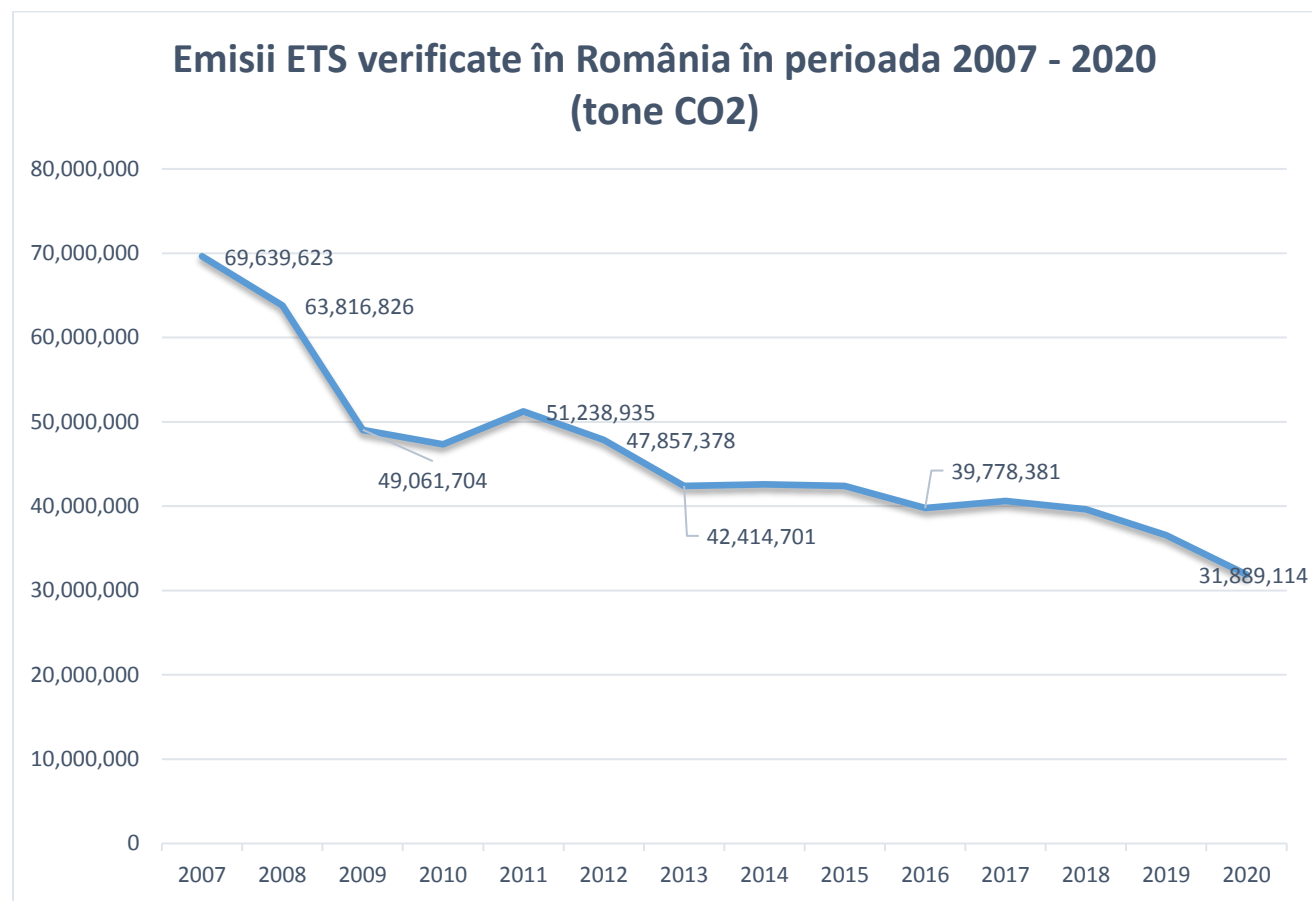
Implementarea acestor măsuri va permite reducerea intensității emisiei specifice de la nivelul de 2,07 tone CO₂ / tona de produs în 2021 la nivelul de 1,81 tone CO₂ / tona de produs în anul 2028. Coborârea sub nivelul de 1,57 tone CO₂ prevăzut în Regulamentul 447 / 2021 este prevăzută începând cu anul 2031, emisia specifică urmând să ajungă la un nivel de 1,39 tone CO₂ în 2035 prin acțiuni pilot de sechestrare de CO₂ în formațiunile geologice subterane din județul Mureș, din care a fost extras în trecut gazul metan, precum și prin producerea și utilizarea hidrogenului verde pentru înlocuirea gazului în producție.

Investițiile necesare pentru a reduce emisiile la nivelul de 1,81 tone CO₂ până în 2028 sunt în curs de pregătire pentru Fondul de Modernizare.

Investiția avută în vedere pentru FTJ este integrarea hidrogenului verde în producția de amoniac prin injectarea hidrogenului produs de o instalație de electroliză la o presiune de aproximativ 40 bar în circuitul de gaz de sinteză înainte de etapa de comprimare. Costul estimat al unității de electroliză de 20 MWh este de aproximativ 35 mil Euro.

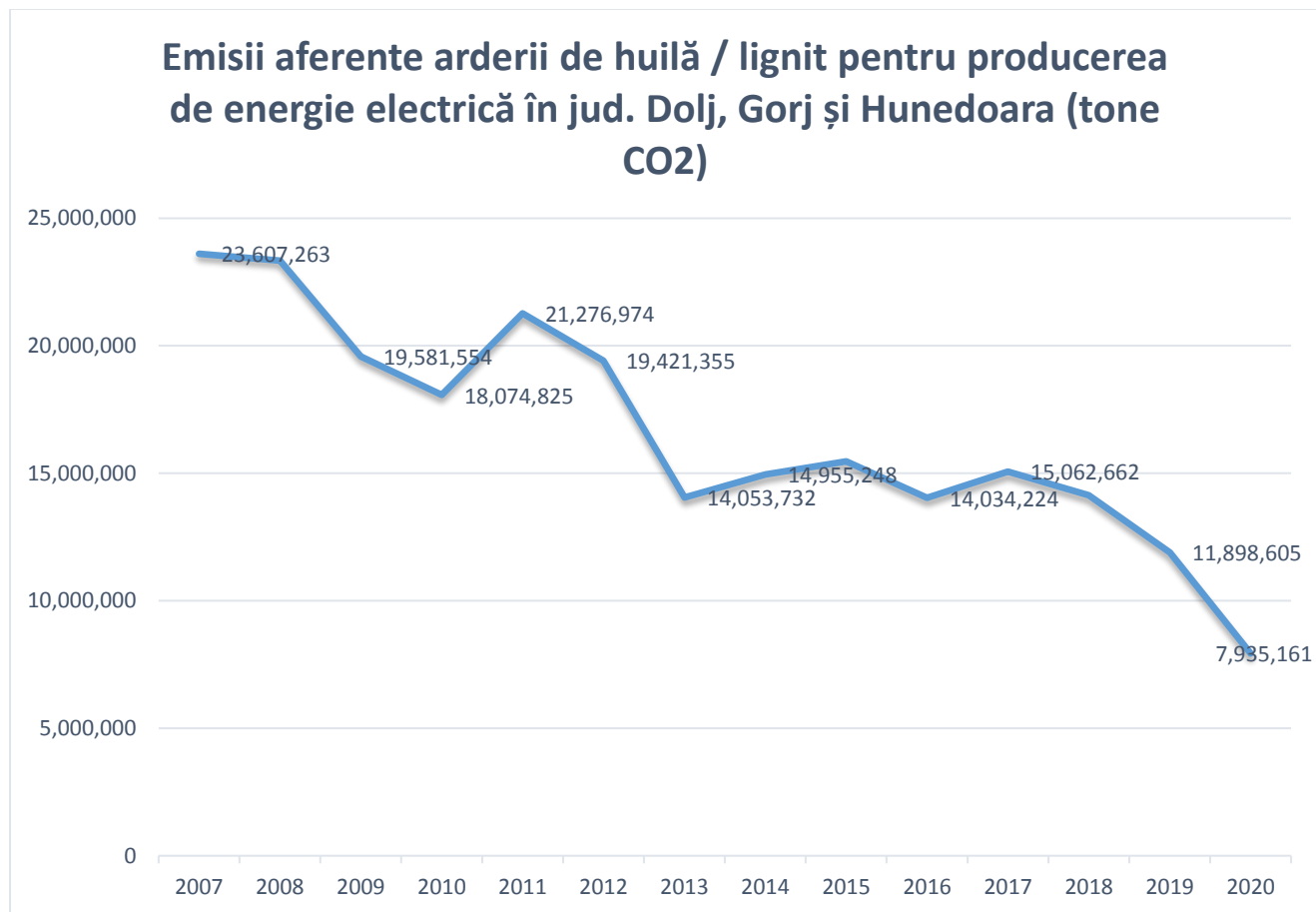
În situația în care, în urma unor studii aprofundate, care urmează a fi realizate de companie în următorii ani, în paralel cu evoluția tehnologiilor, investițiile în sechestrarea de carbon în subteran se demonstrează fezabile și implementabile în interiorul perioadei de eligibilitate a FTJ, se are în vedere analizarea posibilității de sprijinire a acestora.

Grafic 1 Emisii ETS verificate în România în perioada 2007 - 2020 (tone CO2)

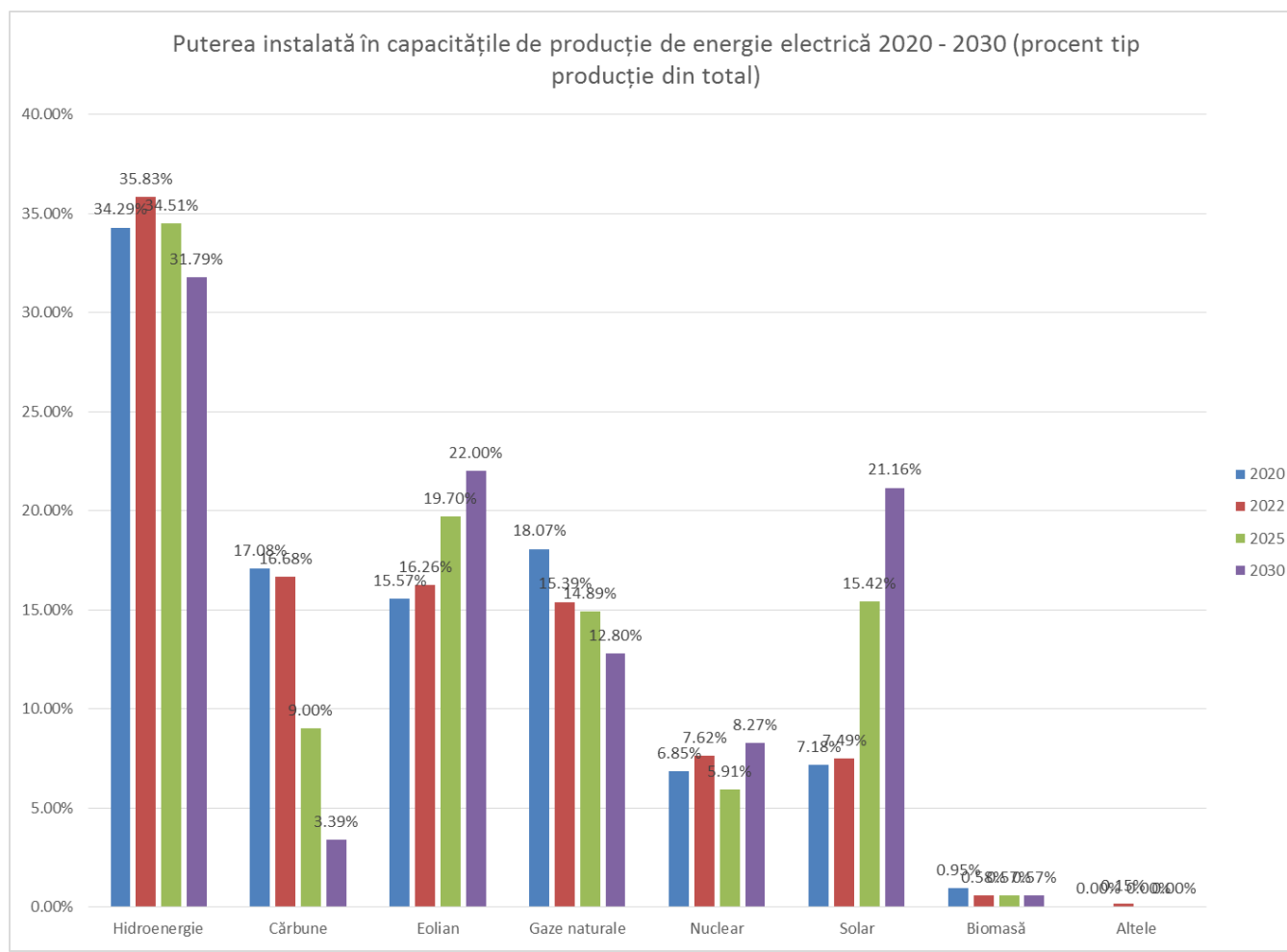
Sursa datelor: ANPM, [Emisii verificate instalații](#)

Grafic 2 Emisii aferente arderii de uilă / lignit pentru producerea de energie electrică în jud. Dolj, Gorj și Hunedoara (tone CO2)

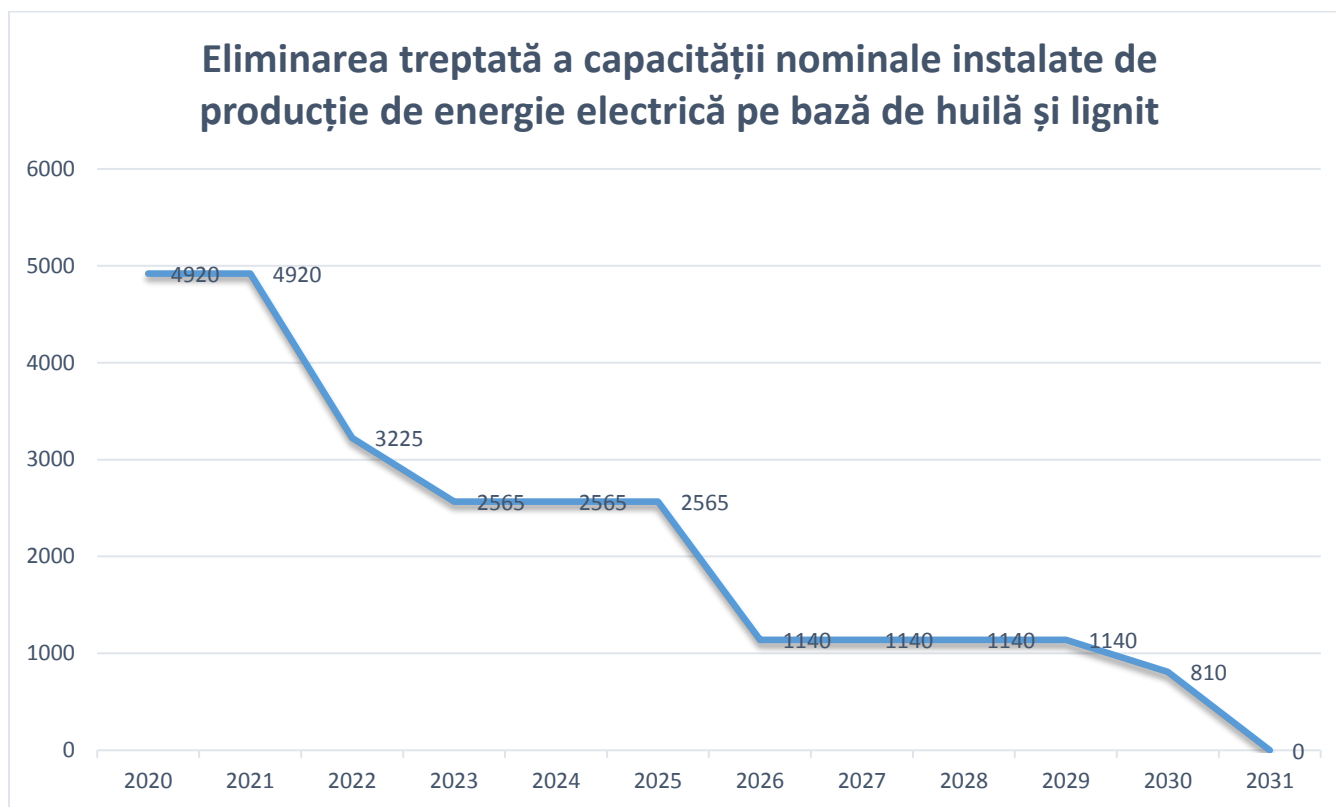
Sursa datelor: MIPE, pe baza prelucrării datelor ANPM, [Emisii verificate instalații](#)

Grafic 3 Puterea instalată în capacitățile de producție de energie electrică în perioada 2020 - 2030

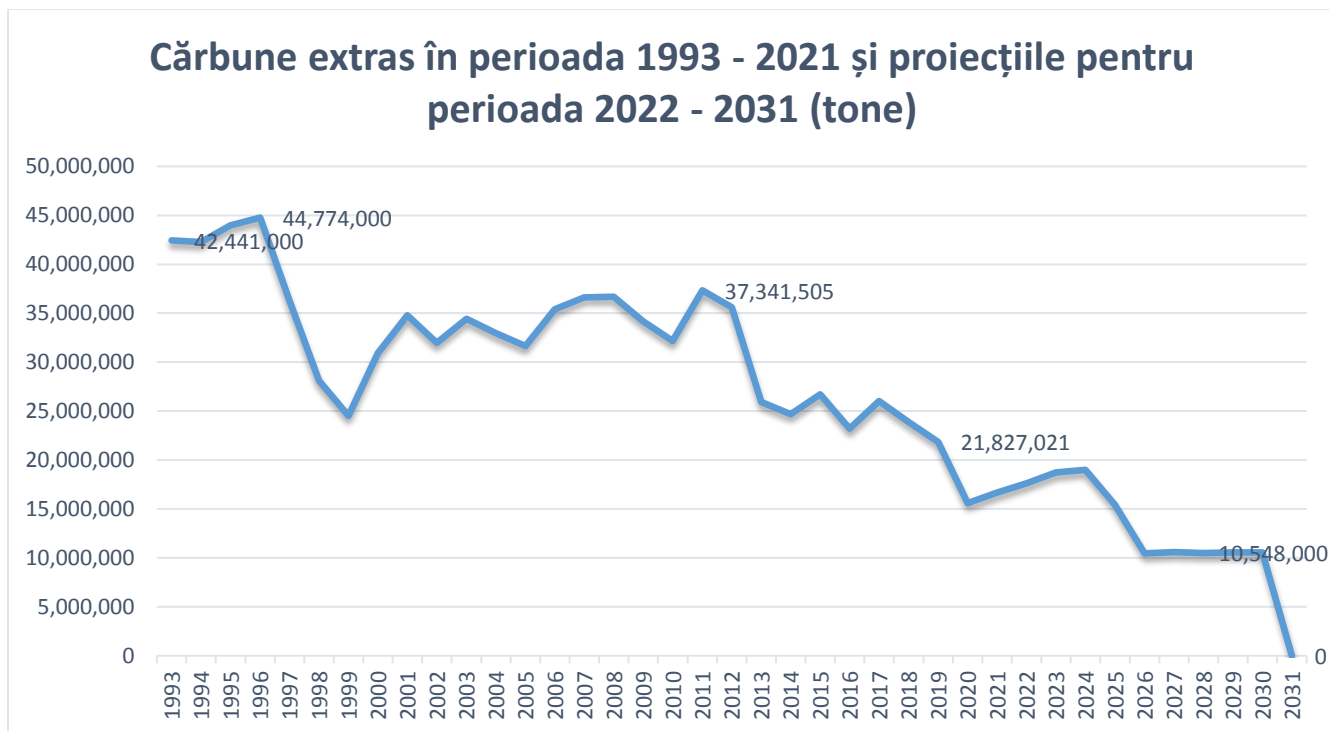
Sursa datelor: Pentru 2020, 2025 și 2030, sursa este PNIESC, pag. 54. Capacitatea instalată la nivelul anului 2030 pe bază de cărbune a fost însă actualizată conform proiectului Legii decarbonării. Pentru 2022, sursa este ANRE, <https://www.anre.ro/ro/energie-electrica/rapoarte/puterea-instalata-in-capacitatile-de-productie-energie-electrica>

Grafic 4 Eliminarea treptată a capacității nominale instalate de producție de energie electrică pe bază de ulei și lignit

Sursa datelor: Date agregate de către MIPE conform Ordonanței de urgență nr. 108/2022 din 30 iunie 2022 privind decarbonizarea sectorului energetic

Grafic 5 Cărbune extras în perioada 1993 - 2021 și proiecțiile pentru perioada 2022 - 2031 (tone)

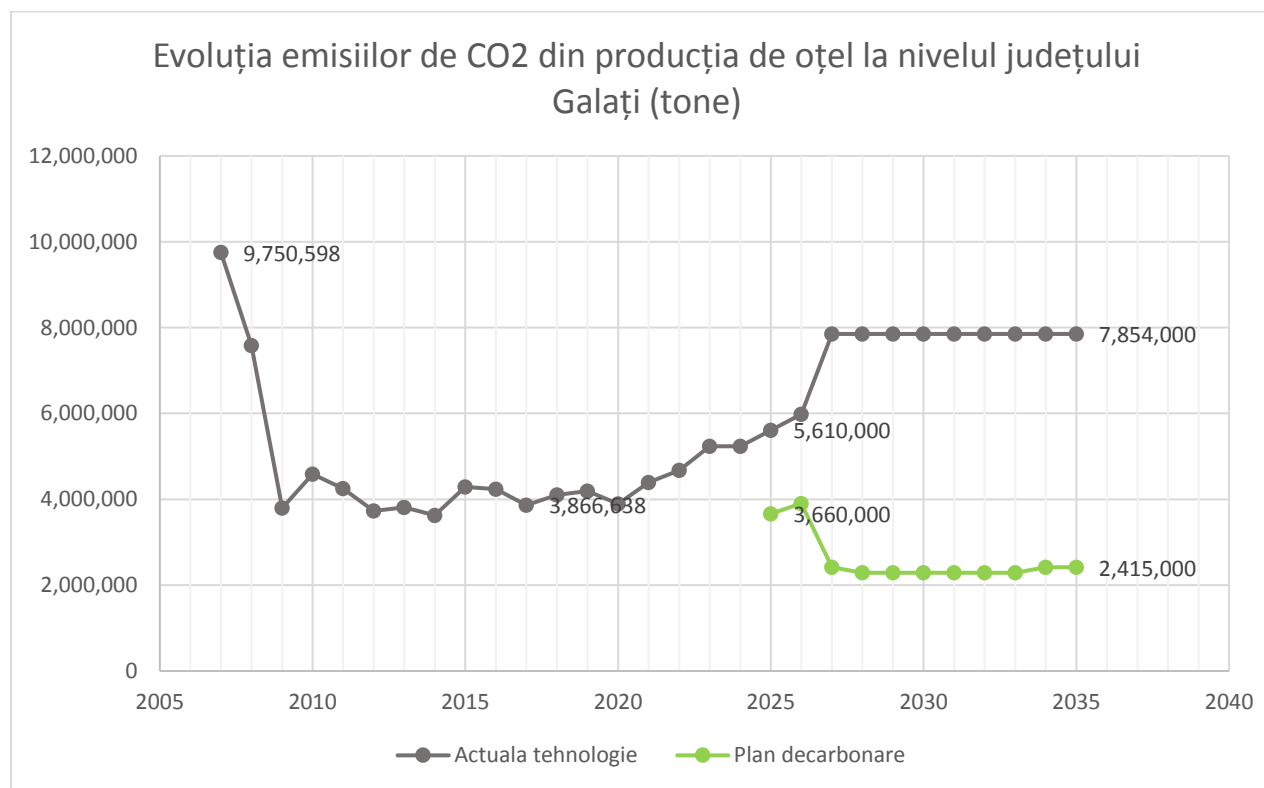

Sursa datelor: Pentru perioada 1993 – 2020: Institutul Național de Statistică

Pentru perioada 2021 – 2030: Ministerul Energiei, conform Planului de restructurare al CE Oltenia

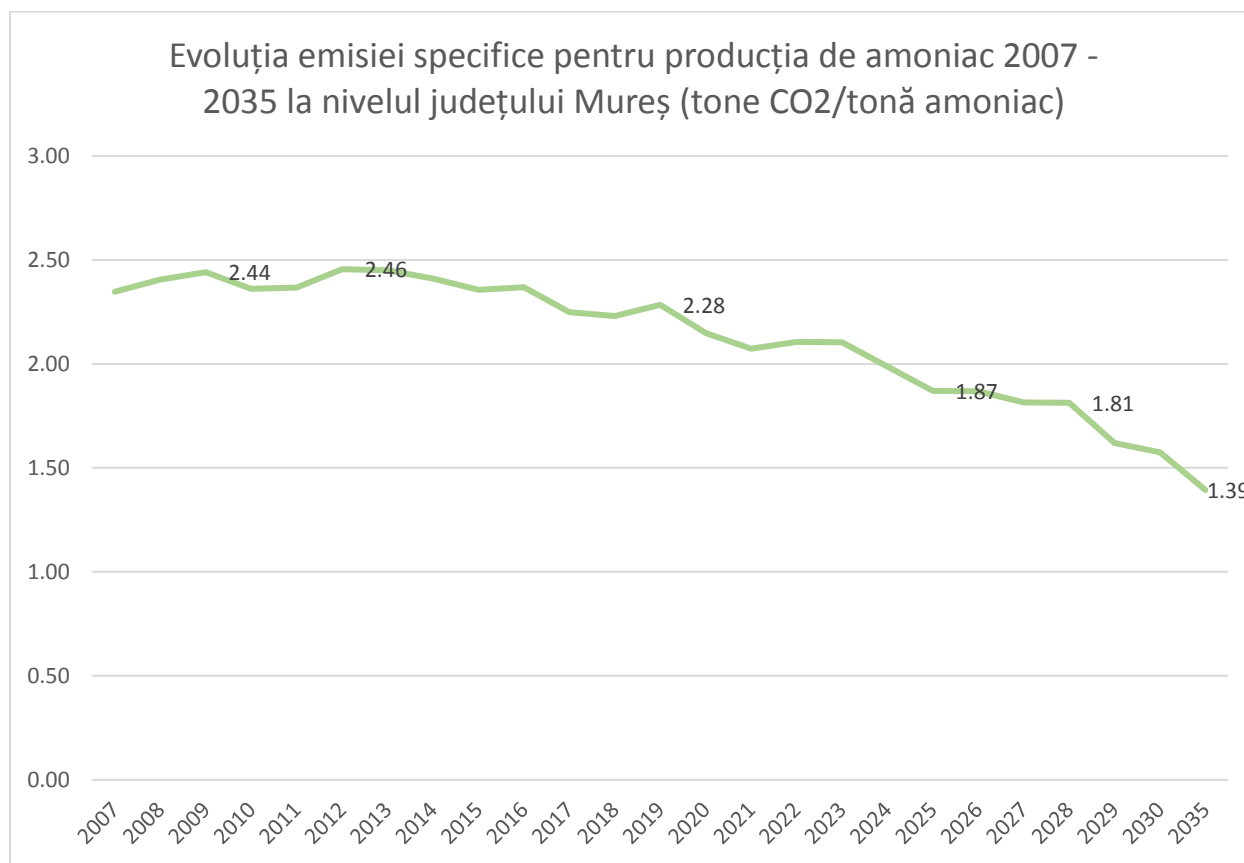
Cărbune extras = Lignit extras + Huilă extrasă

Grafic 6 Evoluția emisiilor de CO2 din producția de oțel la nivelul județului Galați (tone)

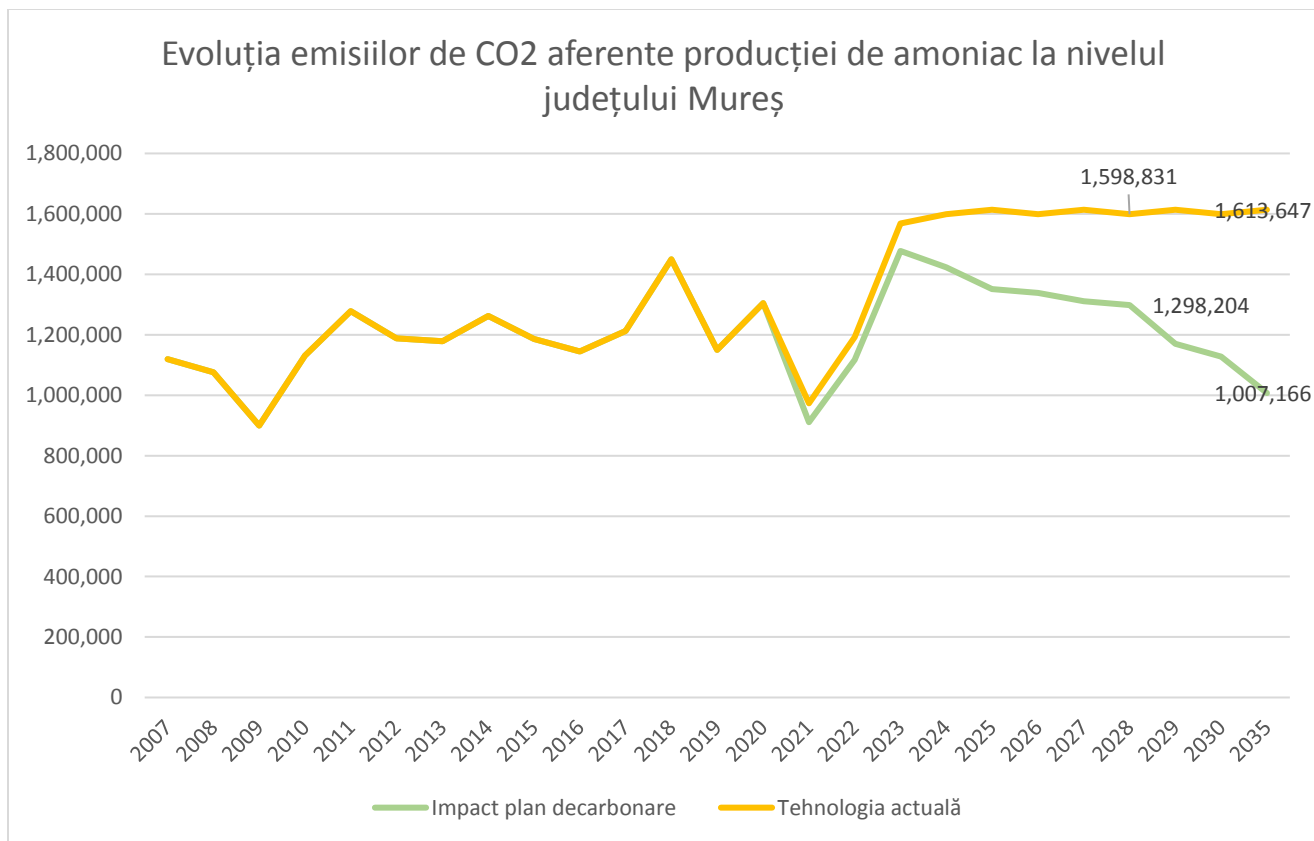
Sursa: ANPM, pentru perioada 2007 – 2020. Pentru perioada 2021 – 2035, datele sunt furnizate de către Liberty Galați, conform Planului companiei de decarbonare a producției de oțel. Emisiile 2021 – 2035 sunt calculate pe baza estimărilor companiei privind evoluția cererii de oțel, care sunt corelate cu evoluțiile preconizate în Comunicarea Comisiei SWD (2021) 353 [Towards Competitive and Clean European Steel](#) și cu rolul strategic al oțelului în economie ca factor favorizant al creșterii economice durabile.

Grafic 7 Evoluția emisiei specifice pentru producția de amoniac 2007 - 2035 la nivelul județului Mureș (tone CO2/tonă amoniac)

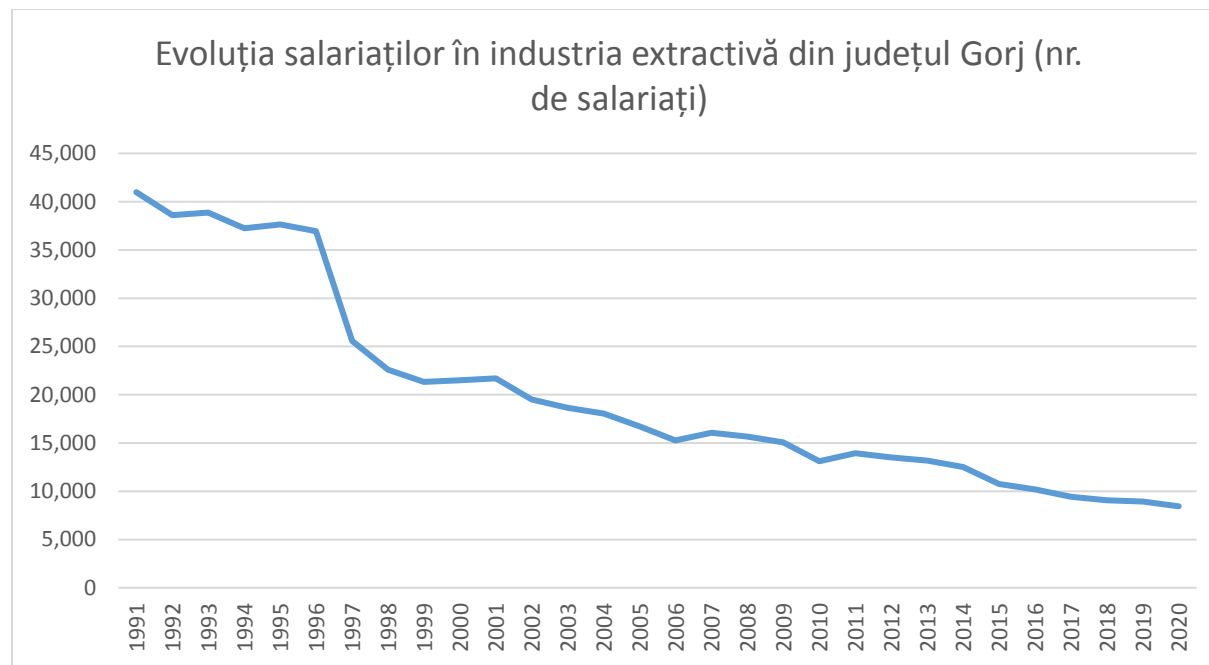
Sursa: Azomureș, conform Planului de decarbonare a obținerii de amoniac

Grafic 8 Evoluția emisiilor de CO2 aferente producției de amoniac la nivelul județului Mureș

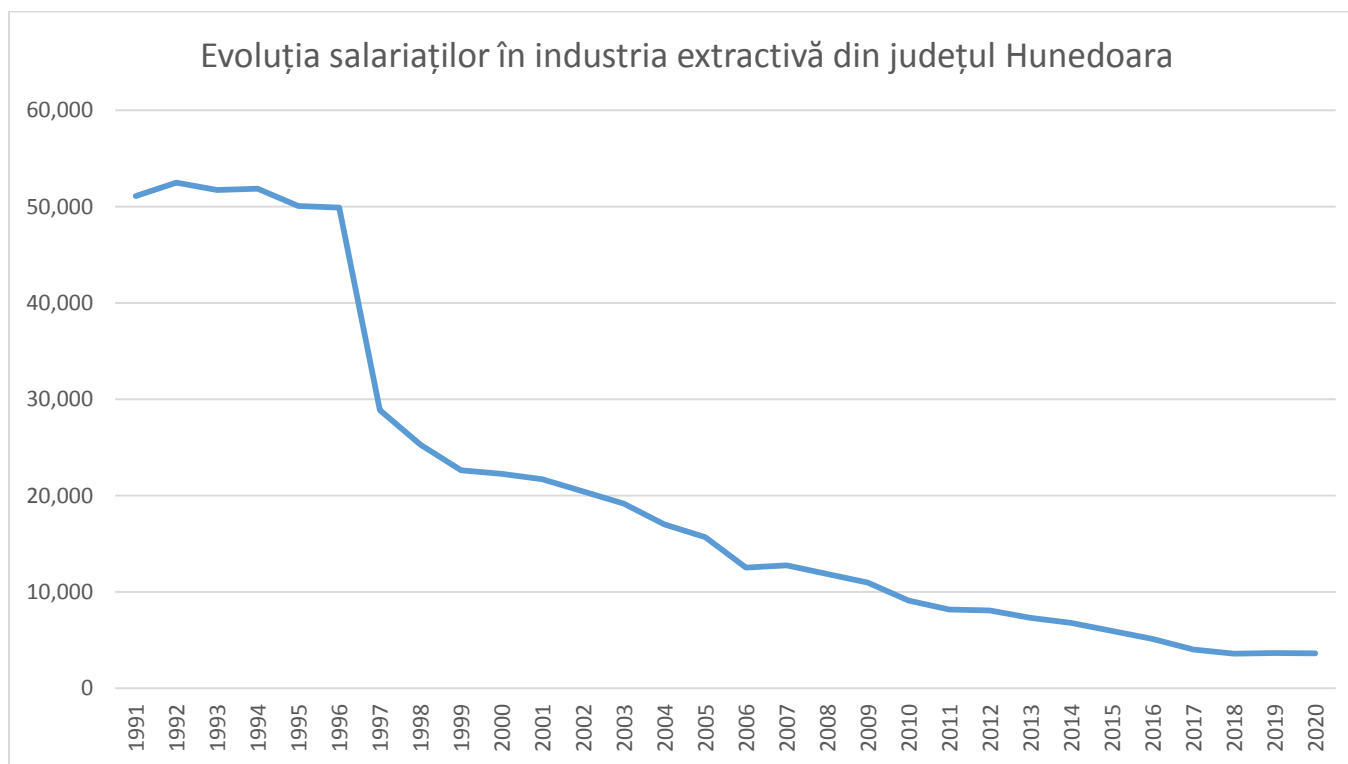
Sursa: ANPM, pentru perioada 2007 – 2020. Pentru perioada 2021 – 2035, datele sunt furnizate de către Azomureș, conform Planului companiei de decarbonare a obținerii de amoniac.

Grafic 9 Evoluția salariaților în industria extractivă din județul Gorj (nr. de salariați)

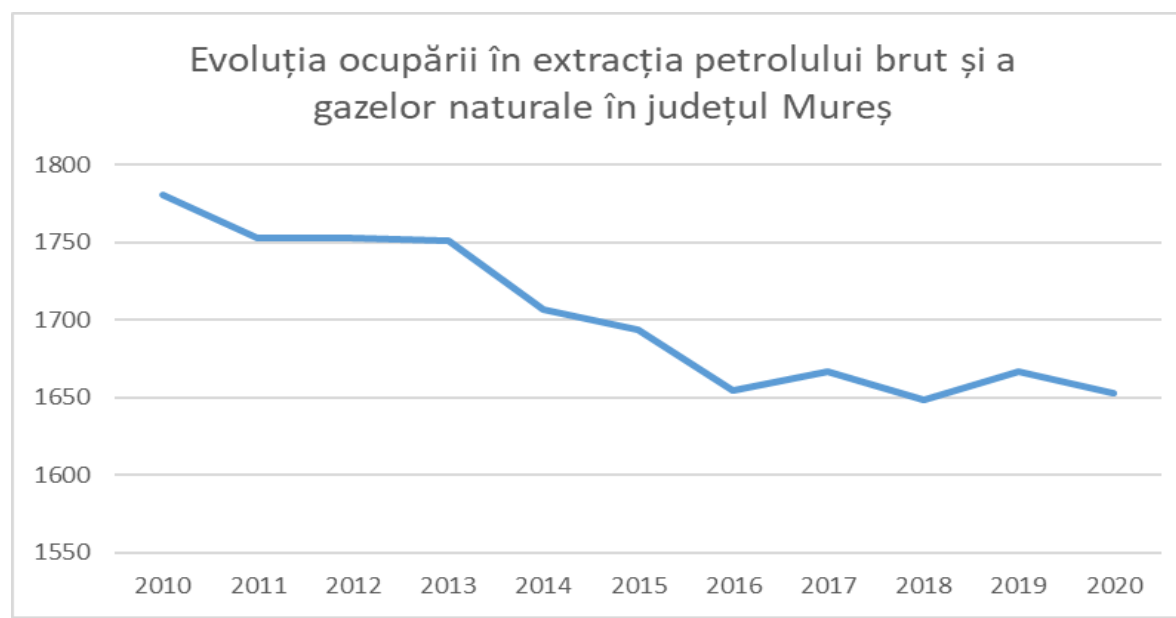
Sursa: Institutul Național de Statistică, 2021

Grafic 10 Evoluția salariaților în industria extractivă din județul Hunedoara

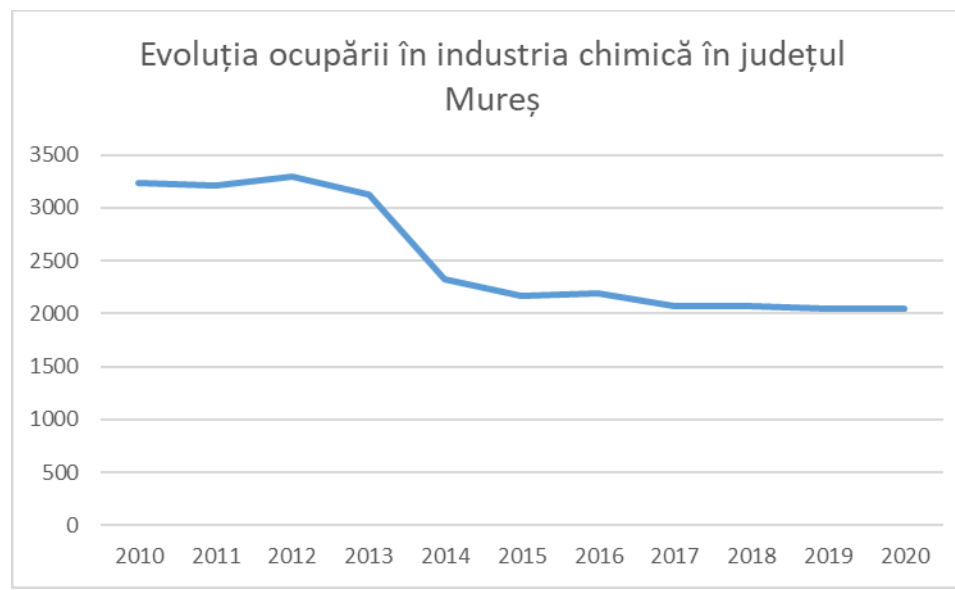
Sursa: Institutul Național de Statistică, 2021

Grafic 11 Evoluția ocupării în extracția petrolului brut și a gazelor naturale în județul Mureș

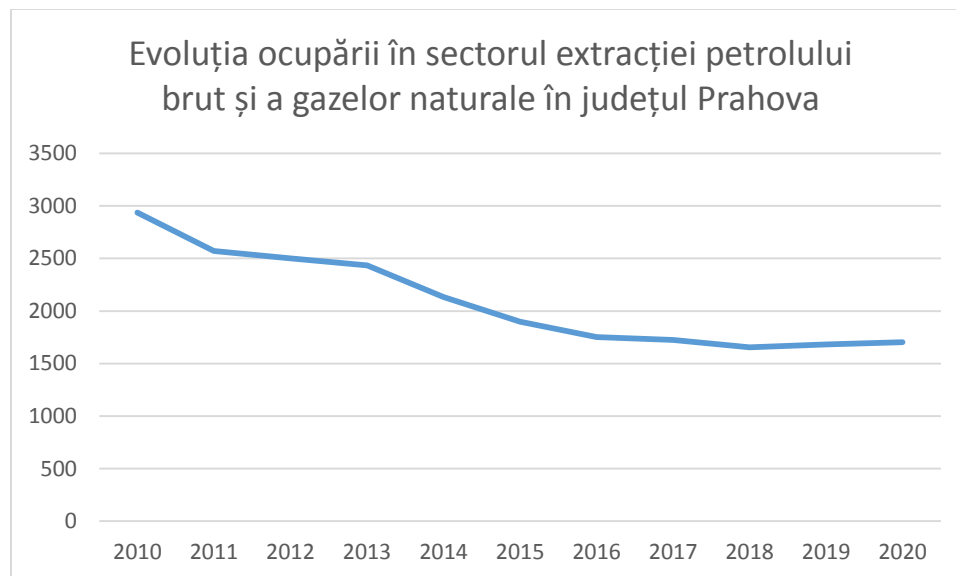
Sursa: Institutul Național de Statistică, 2021

Grafic 12 Evoluția ocupării în industria chimică în județul Mureș

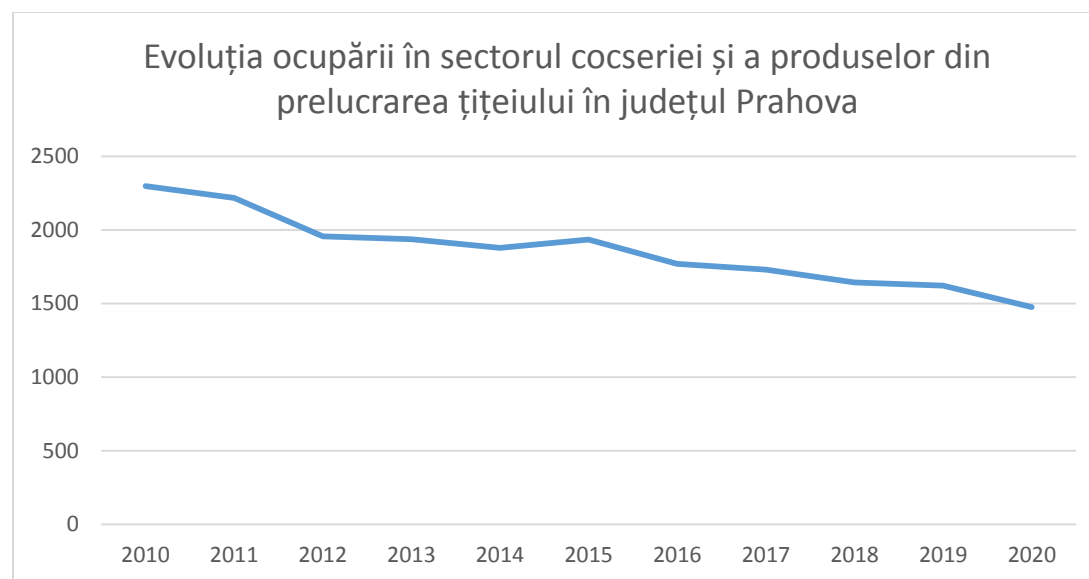
Sursa: Institutul Național de Statistică, 2021

Grafic 13 Evoluția ocupării în sectorul extracției petrolului brut și a gazelor naturale în județul Prahova

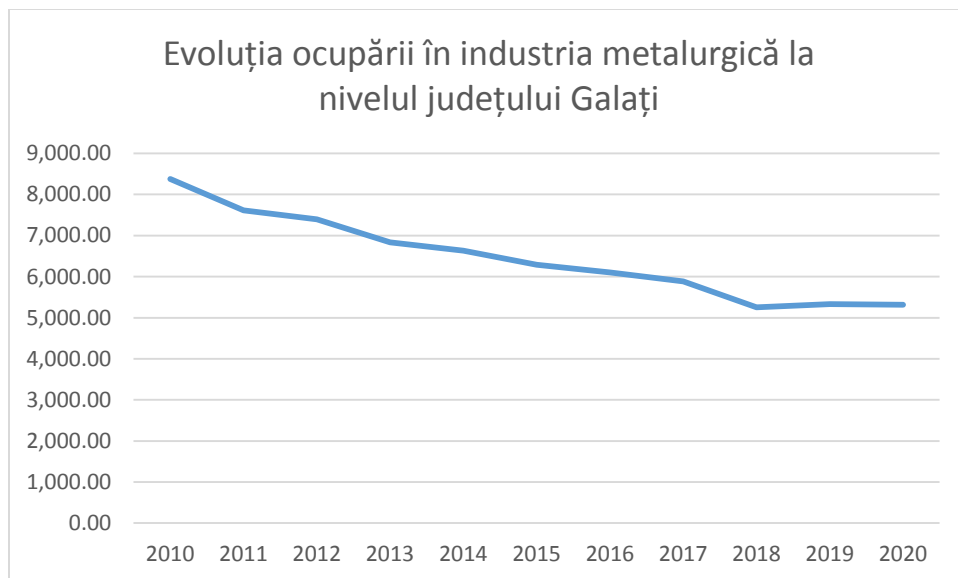
Sursa: Institutul Național de Statistică, 2021

Grafic 14 Evoluția ocupării în sectorul cocseriei și a produselor din prelucrarea țițeiului în județul Prahova

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2021

Grafic 15 Evoluția ocupării în industria metalurgică la nivelul județului Galați

Sursa: Institutul Național de Statistică, 2021

Tabel 1 Calendarul de închidere a grupurilor energetice ale CE Oltenia

				Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW
	TIMELINE			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	CE OLTENIA													
	ENERGIE ELECTRICĂ - LIGNIT													
	JUDEȚ GORJ	ROVINARI	3	330	330	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ROVINARI	4	330	330	330	330	330	0	0	0	0	0	0
		ROVINARI	5	330	330	330	330	330	330	330	330	330	330	0
		ROVINARI	6	330	330	330	330	330	330	330	330	330	330	0
		TURCENI	3	330	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		TURCENI	4	330	330	330	330	330	0	0	0	0	0	0
		TURCENI	5	330	330	330	330	330	330	330	330	330	0	0
		TURCENI	7	330	330	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	TOTAL GORJ			2640	2310	1650	1650	1650	990	990	990	990	660	0
	JUDEȚ DOLJ	IȘALNIȚA	7	315	315	315	315	315	0	0	0	0	0	0
		IȘALNIȚA	8	315	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		CRAIOVA	1	150	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		CRAIOVA	2	150	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Externalizare												
		CRAIOVA				150	150	150	0	0	0	0	0	0
		CRAIOVA				150	150	150	0	0	0	0	0	0
	TOTAL DOLJ			930	615	615	615	615	0	0	0	0	0	0
	TOTAL CE OLTENIA			3570	2925	1965	1965	1965	990	990	990	990	660	0

Sursa datelor: Date agregate de către MIPE conform Ordonanței de urgență nr. 108/2022 din 30 iunie 2022 privind decarbonizarea sectorului energetic

Tabel 2 Calendarul de închidere a grupurilor energetice ale CE Hunedoara

					Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW	Putere instalată MW
	TIMELINE				2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	CE HUNEDOARA														
	Energie electrică - Cărbune														
	Județ Hunedoara	MINTIA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			2	210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			3	210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			4	210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			5	210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			6	210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		PAROȘENI	1	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	0
	TOTAL CE Hunedoara			1200	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	0

Sursa datelor: Date agregate de către MIPE conform Ordonanței de urgență nr. 108/2022 din 30 iunie 2022 privind decarbonizarea sectorului energetic

Tabel 3 Emisiile ETS verificate în 2020 (tone CO2)

EMISII ETS VERIFICATE ÎN 2020 (tone CO2)	TOTAL	%	SURSE									
			Ardere combustibili	Fontă și oțel	Amoniac și acid azotic	Rafinării	Ciment	Var	Ipsos	Ceramică	Oxygen	Sticlă
ROMÂNIA	31,889,114											
TOTAL TERITORII	19,651,646	61.62%	10,433,858	3,937,129	1,735,741	2,602,072	615,778	151,337	26,136	64,309	55,459	29,827
DOLJ	1,812,208	5.68%	1,812,208									
GORJ	5,569,708	17.47%	5,467,898					68,418	26,136	7,256		
HUNEDOARA	1,518,744	4.76%	778,070	41,977			615,778	82,919				
GALAȚI	3,895,152	12.21%	0	3,895,152								
PRAHOVA	4,508,555	14.14%	1,821,197			2,602,072					55,459	29,827
MUREȘ	2,347,279	7.36%	554,485		1,735,741					57,053		

Sursa: ANPM, la solicitarea MIPE, conform emisii verificate aferente anului 2020.

Tabel 4 Emisii evitate (tone CO2) în sectorul energetic**EMISII EVITATE (tone CO2)****Energie**

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Producția de electricitate pe bază de cărbune	0	0	-1,754,117	-3,664,201	-3,664,201	-3,664,201	-7,976,396	-7,976,396	-7,976,396	-7,976,396	-9,150,496	-11,000,814
Producția de electricitate pe bază de gaze naturale	0	0	0	0	0	-664,533	-664,533	-664,533	-664,533	-664,533	-924,533	-924,533
TOTAL	0	0	-1,754,117	-3,664,201	-3,664,201	-4,328,734	-8,640,929	-8,640,929	-8,640,929	-8,640,929	-10,075,029	-11,925,347

Industrie

Producția de oțel	0	0	0	0	-84,000	-1,950,000	-2,080,000	-5,439,000	-5,565,000	-5,565,000	-5,565,000	-5,565,000
Producția de fertilizanți chimici	0	-62,505	-75,000	-90,840	-175,734	-262,201	-260,627	-302,201	-300,627	-443,201	-471,496	-471,496
Producția de carburanți	0	0	0	0	0	-50,000	-50,000	-50,000	-50,000	-50,000	-80,000	-80,000
TOTAL	0	-62,505	-75,000	-90,840	-259,734	-2,262,201	-2,390,627	-5,791,201	-5,915,627	-6,058,201	-6,116,496	-6,116,496

Sursa datelor:

- Pentru electricitate pe bază de cărbune: MIPE pe baza informațiilor furnizate de către CE Oltenia și CE Hunedoara. Emisiile evitate au fost calculate pe baza datele de producție și de emisie specifică aferente anilor 2015 – 2021.
- Pentru electricitate pe bază de gaze naturale, sunt prezentate emisiile evitate prin implementarea calendarului de reducere a emisiilor centralei OMV de la Brazi, conform datelor furnizate de companie, și emisiile evitate prin închiderea grupurilor vechi de la centrala Romgaz Iernut, calculate pe baza emisiilor verificate de ANPM în perioada 2019 – 2021.
- Pentru producția de oțel, fertilizanți și carburanți, emisiile evitate corespund planurilor de reducere de emisii asumate de companiile Liberty Galați, Azomureș și OMV Petrom.

Tabel 5 Emisii evitate / județ (tone CO2)

EMISII EVITATE / județ (tone CO2)

ENERGIE	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Producția de electricitate pe bază de cărbune	0	0	-1.754.117	-3.664.201	-3.664.201	-3.664.201	-7.976.396	-7.976.396	-7.976.396	-7.976.396	-9.150.496	-11.000.814
GORJ	0	0	-502.531	-2.412.615	-2.412.615	-2.412.615	-5.018.421	-5.018.421	-5.018.421	-5.018.421	-6.192.521	-7.794.642
DOLJ	0	0	-659.206	-659.206	-659.206	-659.206	-2.365.595	-2.365.595	-2.365.595	-2.365.595	-2.365.595	-2.365.595
HUNEDOARA	0	0	-592.380	-592.380	-592.380	-592.380	-592.380	-592.380	-592.380	-592.380	-592.380	-840.577
Producția de electricitate pe bază de gaze naturale	0	0	0	0	0	-664.533	-664.533	-664.533	-664.533	-664.533	-924.533	-924.533
PRAHOVA	0	0	0	0	0	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-510.000	-510.000
MURES	0	0	0	0	0	-414.533	-414.533	-414.533	-414.533	-414.533	-414.533	-414.533

Sursa datelor:

- Pentru electricitate pe bază de cărbune: MIPE pe baza informațiilor furnizate de către CE Oltenia și CE Hunedoara. Emisiile evitate au fost calculate pe baza datele de producție și de emisie specifică aferente anilor 2015 – 2021.
- Pentru electricitate pe bază de gaze naturale, sunt prezentate emisiile evitate prin implementarea calendarului de reducere a emisiilor centralei OMV de la Brazi, conform datelor furnizate de companie, și emisiile evitate prin închiderea grupurilor vechi de la centrala Romgaz Iernut, calculate pe baza emisiilor verificate de ANPM în perioada 2019 – 2021.

Tabel 6 Calendarul evoluției activității extractive la nivelul CE Oltenia

Calendarul evoluției activității extractive la nivelul CE Oltenia

Carbune - mii tone													
EXPLOATĂRI MINIERE	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
1 ROSIA	2.640	2.310	2.480	2.480	2.600	2.851	3.704	3.836	3.751	3.798	3.798	0	
2 PINOASA	900	622	2.184	2.780	2.200	2.300	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	0	
3 TISMANA	1.700	1.820	2.200	2.200	2.500	2.185	0	0	0	0	0	0	
							Conservare	Conservare	Conservare	Conservare	Conservare	0	
4 PESTEANA	700	960	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
			Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	0	
5 JILT SUD	2.100	2.800	2.800	2.500	2.800	2.500	0	0	0	0	0	0	
							Conservare	Conservare	Conservare	Conservare	Conservare	0	
6 JILT NORD	2.100	2.800	2.800	2.500	2.800	2.500	2.600	2.600	2.600	2.600	2.600	0	
7 ROSIUTA	2.200	2.882	2.782	3.200	3.100	3.100	1.650	1.650	1.650	1.650	1.650	0	
8 LUPOAIA			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
			Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	0	
9 HUSNICIOARA	670	990	983	960	1000	0	0	0	0	0	0	0	
						Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	0	
10 CARIERA PESTEANA		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	0	
11 LUPOAIA	1.200	1.492	1.380	2.105	2.000	0	0	0	0	0	0	0	
						Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	Închidere	0	
TOTAL CE Oltenia	14.210	16.676	17.609	18.725	19.000	15.436	10.454	10.586	10.501	10.548	10.548	0	

1000

NOTE:

- * Carierele miniere Tismana, Jilt Sud vor fi puse în conservare, iar carierele Husnicioara, Pesteana si Lupoia vor fi închise, astfel productia de cărbune va fi concentrată în cele 4 cariere miniere rămase. Productia de cărbune se va stabili începând cu anul 2026 la aproximativ 10 mil. de tone anual
- * După implementarea planului de restructurare, reducerea totală de personal din activitățile energetice si miniere va fi de aproximativ 4,473 de angajati, reprezentând o reducere de aproximativ 40% față de numărul total de angajati din 2020.
- * Incepand cu anul 2026 activitatea se va desfasura in 3 bazine miniere Rovinari, Jilt si Motru

Sursa datelor: Ministerul Energiei, conform Planului de restructurare al CE OLTENIA

Tabel 7 Modificările în ocuparea forței de muncă în județul Prahova, conform modelării E3ME

PRAHOVA		Modificări în 2030 față de 2018:		BALANȚĂ
		Locuri de muncă (nr.)		
Nivel de pregătire	Categorii de ocupații	PIERDERE	GENERARE	
Mediu	Muncitori calificați și asimilați	5800	0	
Mediu/De bază	Lucrători în domeniul serviciilor	0	4600	
Înalt	Specialiști în diverse domenii de activitate	0	2900	
Mediu	Operatori și asamblori	1300	0	
Înalt	Manageri	0	100	
De bază/Mediu	Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	4700	0	
De bază	Muncitori necalificați	1600	0	
Mediu	Funcționari administrativi	0	800	
Înalt	Profesioniști asociați	0	900	
	TOTAL (FĂRĂ AGRIGULTURĂ) din care:	8.700,00	9.300,00	
	NIVEL DE PREGĂTIRE MEDIU ȘI DE BAZĂ	8.700,00	5.400,00	-3.300,00

Sursa: D4 Graph 41: Changes in employment from 2018 in baseline projections in Prahova, right panel – changes by occupation 2030, pag. 170

Tabel 8 Modificările în ocuparea forței de muncă în județul Mureș, conform modelării E3ME

MURES		Modificări în 2030 față de 2018:		BALANȚA
		Locuri de muncă (nr.)		
Nivel de pregătire	Categorii de ocupații	PIERDERE	GENERARE	
Mediu	Muncitori calificați și asimilați	3.200,00		
Mediu/De bază	Lucrători în domeniul serviciilor		2.100,00	
Înalt	Specialiști în diverse domenii de activitate		1.900,00	
Mediu	Operatori și asamblori	700,00		
Înalt	Manageri		100,00	
De bază/Mediu	Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	1.300,00		
De bază	Muncitori necalificați	800,00		
Mediu	Funcționari administrativi		350,00	
Înalt	Profesioniști asociați		600,00	
	TOTAL (FĂRĂ AGRIGULTURĂ) din care:	4.700,00	5.050,00	
	NIVEL DE PREGĂTIRE MEDIU ȘI DE BAZĂ	4.700,00	2.450,00	-2.250,00

Sursa: D4 Graph 49: Changes in employment from 2018 in baseline projections in Mureș; right panel – changes by occupation, pag.202

Tabel 9 Modificările în ocuparea forței de muncă în județul Dolj, conform modelării E3ME

DOLJ		Modificări în 2030 față de 2018:		BALANȚA
		Locuri de muncă (nr.)		
Nivel de pregătire	Categoriile de ocupații	PIERDERE	GENERARE	
Mediu	Muncitori calificați și asimilați	5.000,00		
Mediu/De bază	Lucrători în domeniul serviciilor		500,00	
Înalt	Specialiști în diverse domenii de activitate	1.050,00		
Mediu	Operatori și asamblori	2.400,00		
Înalt	Manageri	50,00		
De bază/Mediu	Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	20.000,00		
De bază	Muncitori necalificați	3.500,00		
Mediu	Funcționari administrativi	0,00		
Înalt	Profesioniști asociați	200,00		
	TOTAL (FĂRĂ AGRIGULTURĂ) din care:	12.200,00	500,00	
	NIVEL DE PREGĂTIRE MEDIU ȘI DE BAZĂ	10.900,00	500,00	-10.400,00

Sursa: D4 Graph 28: Changes in employment from 2018 in baseline projections in Dolj; left panel - changes by sector; right panel – changes by occupation; including Agriculture, pag. 106

Tabel 10 Modificările în ocuparea forței de muncă în județul Gorj, conform modelării E3ME

GORJ		Modificări în 2030 față de 2018:		BALANȚA
		Locuri de muncă (nr.)		
Nivel de pregătire	Categoriile de ocupații	PIERDERE	GENERARE	
Mediu	Muncitori calificați și asimilați	3.900,00		
Mediu/De bază	Lucrători în domeniul serviciilor		1.700,00	
Înalt	Specialiști în diverse domenii de activitate		600,00	
Mediu	Operatori și asamblori	1.600,00		
Înalt	Manageri		90,00	
De bază/Mediu	Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	100,00		
De bază	Muncitori necalificați	1.900,00		
Mediu	Funcționari administrativi			
Înalt	Profesioniști asociați		200,00	
	TOTAL (FĂRĂ AGRIGULTURĂ) din care:	7.400,00	2.590,00	
	NIVEL DE PREGĂTIRE MEDIU ȘI DE BAZĂ	7.400,00	1.700,00	-5.700,00

Sursa: D4 Graph 35: Changes in employment from 2018 in baseline projections in Gorj; right panel – changes by occupation; excluding Agriculture; pag, 140

Tabel 11 Modificările în ocuparea forței de muncă în județul Galați, conform modelării E3ME

GALAȚI		Modificări în 2030 față de 2018:		BALANȚA
		Locuri de muncă (nr.)		
Nivel de pregătire	Categoriile de ocupații	PIERDERE	GENERARE	
Mediu	Muncitori calificați și asimilați	4.500,00		
Mediu/De bază	Lucrători în domeniul serviciilor		1.600,00	
Înalt	Specialiști în diverse domenii de activitate		1.500,00	
Mediu	Operatori și asamblori	1.100,00		
Înalt	Manageri			
De bază/Mediu	Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	4.500,00		
De bază	Muncitori necalificați	1.650,00		
Mediu	Funcționari administrativi		350,00	
Înalt	Profesioniști asociați		500,00	
	TOTAL (FĂRĂ AGRIGULTURĂ) din care:	7.250,00	3.950,00	
	NIVEL DE PREGĂTIRE MEDIU ȘI DE BAZĂ	7.250,00	1.950,00	-5.300,00

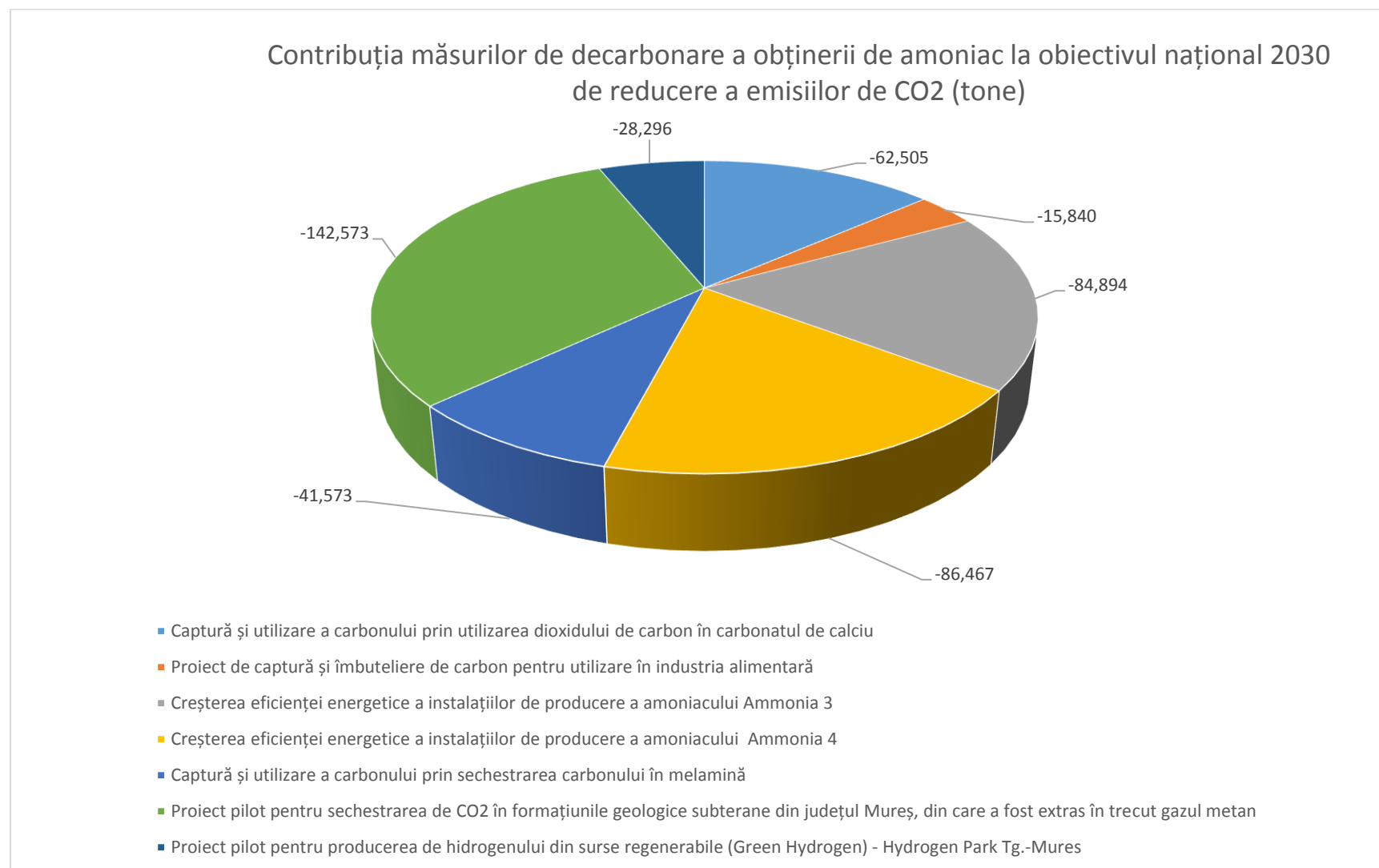
Sursa: D4 Graph 57: Changes in employment from 2018 in baseline projections in Galați; left panel - changes by sector; right panel – changes by occupation; pag, 231

Tabel 12 Modificările în ocuparea forței de muncă în județul Hunedoara, conform modelării E3ME

HUNEDOARA		Modificări în 2030 față de 2018:		BALANȚA
		Locuri de muncă (nr.)		
Nivel de pregătire	Categorii de ocupații	PIERDERE	GENERARE	
Mediu	Muncitori calificați și asimilați	3.400,00		
Mediu/De bază	Lucrători în domeniul serviciilor		650,00	
Înalt	Specialiști în diverse domenii de activitate	100,00		
Mediu	Operatori și asamblori	200,00		
Înalt	Manageri	70,00		
De bază/Mediu	Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	5.700,00		
De bază	Muncitori necalificați	2.600,00		
Mediu	Funcționari administrativi			
Înalt	Profesioniști asociați			
	TOTAL (FĂRĂ AGRIGULTURĂ) din care:	6.370,00	650,00	
	NIVEL DE PREGĂTIRE MEDIU ȘI DE BAZĂ	6.200,00	650,00	-5.550,00

Sursa: D4 Graph 22: Changes in employment from 2018 in baseline projections in Hunedoara; right panel – changes by occupation; excluding Agriculture; pag, 73

Figura 1 Contribuția măsurilor de decarbonare a obținerii de amoniac la obiectivul național 2030 de reducere a emisiilor de CO2 (tone)

Sursa: Azomureș, conform Planului de decarbonare a obținerii de amoniac

Figura 2 Rafinăria Petrobrazi: Calea către neutralitate până în 2050

Rafinăria PETROBRAZI

Calea către emisii net zero în 2050

	U.M	2020	2030	2035	2040	2050
<i>Țiței extras din România</i>	mil. tone	3.3	3,1	2,3	1,8	0
<i>Pondere Biocarburanți în total producție (mil. tone)</i>	%	5	26	30	40	80
<i>Emisii rafinare</i>	tone CO2	1,04	-13%	-20%		net zero

Sursa:

Date prelucrate de MIPE pe baza informațiilor furnizate de către OMV Petrom, Strategia 2030

<https://www.omvpetrom.com/ro/news/strategia-2030-a-omv-petrom-transformare-pentru-un-viitor-cu-emisii-reduce-de-carbon>

ⁱ ibidem

ⁱⁱ Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) cu privire la puterea instalată în capacitățile de producție de energie electrică, <https://www.anre.ro/ro/energie-electrica/rapoarte/puterea-instalata-in-capacitatile-de-productie-energie-electrica>, (martie 2022);

ⁱⁱⁱ Conform studiului realizat de către Frankfurt School of Finance and Management finanțat prin Programul de Sprijin pentru Reforme Structurale al UE, Livrabil 3, pag. 74;

^{iv} Idem, Livrabil 4, Tabel 7;

^v idem Livrabil 4, Tabel 10;

^{vi} Idem, Livrabil 3, pag. 74;

^{vii} Transelectrica, <https://www.transelectrica.ro/documents/10179/32316/7productie21.pdf/f0e4a9cc-42e5-4d07-9189-e421659664c7>, (martie 2022);